

**Communicatieplan van de
gemeenteraad van Steenbergen
2016-2018**

De burger in beeld

1. Aanleiding

De gemeenteraad van Steenbergen heeft aangegeven de relatie met de inwoners te willen verbeteren. De raad heeft de aangehouden motie 'Verbetering relatie inwoners en bestuur' aan de werkgroep bestuurlijke vernieuwing doorgeleid. De werkgroep bestuurlijke vernieuwing heeft besloten om een communicatieplan op te stellen als stap in het proces om deze relatie te verbeteren.

De gemeente Steenbergen kent een overkoepelend communicatiebeleid dat in 2013 is vastgesteld. De lijnen die hierin zijn uitgezet zijn zowel voor college als voor de gemeenteraad leidend. In het verleden is in de werkgroep bestuurlijke vernieuwing afgesproken dat deze lijn ook voor de gemeenteraad leidend zijn. In het beleid worden de uitgangspunten geformuleerd en de achtergrond geschetst tegen welke dit beleid is vastgesteld. In dit beleid zijn een drietal uitgangspunten geformuleerd. Dit zijn: de basis op orde; traditioneel vernieuwend en synergetisch verbindend.

Dit plan valt dus onder het overkoepelend beleid en kan gezien worden als een uitwerking/uitvoeringsplan.

2. Proces

De werkgroep bestuurlijke vernieuwing heeft in de vergadering van 21 januari 2016 een memo besproken over de relatie burger en bestuur. Naar aanleiding hiervan en om te komen tot dit plan heeft de griffie gesprekken gevoerd met afgevaardigden van de fracties en de burgemeester. Ook is met de afdeling communicatie op diverse momenten gesproken. Tevens is bij gemeenten in de regio en elders in het land informatie opgehaald.

3. Doel

Het uiteindelijke doel van de raadscommunicatie is de betrokkenheid en de invloed van de inwoners bij het raadswerk te vergroten. Daarbij dienen de volgende zaken tot uitdrukking te komen:

- De raad als laagdrempelig en toegankelijk te profileren.
- Interne en externe contacten te bevorderen.
- Inwoners transparant te informeren op diverse momenten gedurende het besluitvormingsproces.

Communicatie is bij het verhogen van de betrokkenheid en de invloed van burgers een onderdeel. Andere aspecten zijn bijvoorbeeld representatie, houding en gedrag.

4. Doelgroep

Extern:

- Alle burgers van Steenberg, bedrijven en maatschappelijke organisaties vanuit de rol als volksvertegenwoordiger en controleur.
- Organisaties en andere overheden die op een of andere manier betrokken zijn bij de voorbereiding en uitvoering van het gemeentelijk beleid, vanuit de rol van kaderstellen en controleren.

Intern:

- Mede(burger)raadsleden.
- College.
- Ambtelijke organisatie.
- Regiogemeenten en gemeenteraden.

5. Kaders en uitgangspunten

De volgende kaders worden gesteld:

- Over de raad wordt gecommuniceerd als collectief.
- De raadscommunicatie zoekt aansluiting bij het gemeentelijk communicatiebeleid.
- Er wordt gebruik gemaakt van de expertise van de communicatie beleidsadviseur van het college met als doelstelling heldere en duidelijke informatie uit te dragen zodat de doelgroepen zich aangesproken voelen.
- Communicatie over de raad wordt op voorhand altijd afgestemd met de griffie.

En de volgende uitgangspunten:

- De inwoners staan centraal.
- Het taalgebruik is makkelijk en helder, kort en bondig.
- De gemeenteraad is eenvoudig benaderbaar, toegankelijk en reageert snel op vragen.
- De communicatie is objectief.

6. Huidige communicatiemiddelen

Communicatie extern:

- Raadsinformatiesysteem (RIS).
Het raadsinformatiesysteem biedt informatie over de vergadercyclus van de raad. Ook kan een smoelenboek en een kalender geraadpleegd worden. Bijna dagelijks worden stukken geplaatst. Geïnteresseerden kunnen zich opgeven voor een e-mail notificatie. Deze wordt een maal in de week verzonden. Men ziet dan bij welke vergadering welke stukken zijn bijgeplaatst. Dit abonnement kan ook worden gepersonaliseerd op soort vergadering.

Op dit systeem kunnen alleen stukken geplaatst worden die gerelateerd zijn aan een vergadering. Ook de startpagina is niet dynamisch.

- Beeldvormend, oordeelvormend en besluitvormend vergaderen (BOB).
 In deze vergaderstructuur, die sinds 2014 definitief is ingevoerd, zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd. Zo is er in de beeldvormende ronde meer aandacht voor de inleiding en in de oordeelvormende vergaderingen krijgen insprekers een tweede termijn.
- Gemeentelijke website.
 Via de gemeentelijke website communiceert de raad met bewoners. Op deze website kan naar het RIS doorgelinkt worden. Ook worden berichten van de raad, zoals de uitnodiging voor een beeldvormende vergadering of de oproep om mee te doen aan een enquête geplaatst.
- Scholenproject.
 Jaarlijks terugkerend voor zowel de basisscholen als 't R@velijn. De raadsleden zijn nauw betrokken bij dit project. In 2016 voor het eerst gekoppeld aan een bedrag voor de uitvoering van het project.
- Gemeentegids.
 Jaarlijks verschijnt de gemeentegids met informatie over de raad en de contactgegevens.
- Uitzendingen.
 De (besluitvormende) raadsvergaderingen worden live uitgezonden via de lokale omroep. Er ligt een voorstel bij de raad voor het uitzenden van de oordeelvormende vergaderingen.
- Twitter.
 Onregelmatig wordt via het algemene Twitter account van de gemeente een tweet over de raad verzonden.
- Facebook.
 Onregelmatig wordt via Facebook een bericht van de raad geplaatst. Tot nu toe is dat veelal beperkt gebleven tot de aankondiging van beeldvormende vergaderingen. Onlangs is er meer aandacht voor het scholenproject gekomen.
- Persgesprek.
 Sinds 2016 jaar voert de raad voor het eerst een gesprek met de pers op initiatief van de raad. Dit persgesprek heeft plaatsgevonden op 21 april en op 24 november 2016.
- Communicatie door politieke partijen/fracties/individuele raadsleden.
 Rondom de verkiezingen waren er veel activiteiten op social media en richting de pers. De laatste tijd zijn deze activiteiten significant afgenomen. Hier ligt een kans en een uitdaging voor de politiek.

Communicatie intern:

- Het 'Raadsnieuws'
- Benen op tafel overleg (twee maal per jaar) van raad met college.
- Raadsleden hebben via de griffie contacten met wethouders en ambtenaren.

7. Overzicht van bestaande en nieuwe instrumenten, kosten en uitvoering

Aan de hand van de gevoerde gesprekken en opgehaalde informatie is een overzicht gemaakt van bestaande en nieuwe instrumenten voor de communicatie van de raad. De opsomming is niet limitatief, noch hoeft deze volledig overgenomen te worden.

	Instrument	Opmerkingen
1.	RIS	Op 17 maart 2016 heeft de werkgroep gesproken over verbeteringen m.b.t. het RIS. Onderdeel hiervan is o.a: toevoeging van stemverhoudingen in de raad aan de raadsagenda. Video- opname uitzenden. Reacties mogelijk maken bij agendapunten. Aantekeningen maken voor de fracties het toevoegen van een (home)pagina die door de griffie beheerd kan worden. De verbeteringen van het RIS zijn meegenomen in de begroting 2017. De werkgroep wordt in een later stadium geïnformeerd over de uitvoering van de verbeterpunten.
2.	BOB vergaderen	Verbeteren: Goede introductie van de avond door voorzitter. Zoveel mogelijk op locatie vergaderen. Raadsleden herkenbaar maken en een rol geven op de avond. Beeldvormende vergaderingen beter afhechten door digitale nieuwsbrief.
3.	Website	Ongewijzigd.
4.	Scholenproject	Structuur aangepast.
5.	Gemeentegids	Ongewijzigd.
6.	Uitzendingen	Ongewijzigd. Ontwikkelingen afwachten m.b.t. uitzenden oordeelvormende vergaderingen. Verbetering: Uitzendingen vaker en op vaste tijden <i>herhalen</i> .
7.	Facebook	De gemeenteraad heeft de voorkeur om de gebruik te maken van de facebookpagina van de gemeente.
8.	Raadsnieuws	Ongewijzigd.
9.	BOT overleg	Ongewijzigd.
10.	Persgesprek	Pilot in 2016.
11.	Contacten intern	Ongewijzigd.
12.	Ronde tafel gesprekken	Naar aanleiding van een actuele situatie (bijvoorbeeld carnavalbouwclubs of Cromwiel) kan een rondetafel gesprek van betrokkenen met de raad belegd worden.
13.	Digitale nieuwsbrief	Maandelijkse nieuwsbrief van de raad voor geïnteresseerden. Luchtige toon. Even terugkijken en vooruitblikken op de agenda en activiteiten van de raad. Raadsleden nader voorstellen etc.

14.	Kernen bezoeken	Eens per twee jaar bezoekt de gemeenteraad de kernen in samenwerking met de dorpsraden. Van het bezoek worden foto's en een verslag gemaakt.
15.	Toelichting op agendapunten geven	Bij aanvang van de bespreking van een agendapunt kan de voorzitter een korte (door de griffie aangeleverde) samenvatting van het onderwerp geven. De verwachting is dat dit voor de publieke tribune/ luisteraars/kijkers de beraadslaging makkelijker maakt.
16.	Herinrichting raadzaal	Is door de werkgroep bestuurlijke vernieuwing ter hand genomen. Er is een suggestie gedaan voor een doorzichtig (transparant) spreekgestoelte.
17.	Cursus raadsoriëntatie	Voor burgers 7 avonden incl. het bijwonen van een raadsvergadering (zie bijlage).
18.	Gast van de raad	Voor burgers. Bij raadsvergaderingen. Met introductie over het werk van de raad vooraf en een 'nabeschouwing'.
19.	Begroting en rekening in een oogopslag (BIO en RIO)	Digitale pagina waar in een oogopslag de baten en lasten van de gemeente kunnen worden geraadpleegd. Wordt momenteel via het audit comité over gesproken.

Legenda:

Bestaand	Nieuw
----------	-------

Bovenstaande tabel biedt voor diverse doelgroepen mogelijkheden. Hieruit kan een uitgebalanceerd pakket van instrumenten gekozen worden voor het definitieve plan.

8. *Uitvoering werkzaamheden

De geformuleerde werkzaamheden kunnen niet uitgevoerd worden in de huidige formatie. Zowel de griffie als de afdeling communicatie beschikken over onvoldoende formatie. Wanneer de afdeling communicatie werkzaamheden voor zijn rekening neemt, dienen voor deze werkzaamheden door de griffie gegevens aangeleverd te worden. Ook voor de nieuwe werkzaamheden die door de griffie uitgevoerd dienen te worden is onvoldoende bemensing. Uitbreiding van de faciliteiten met betrekking tot het RIS betreft een investeringen voor de korte en lange termijn en een toename van het aantal uren voor de griffie om de content te vullen en actueel te houden.

Nadat er een besluit is gevallen over welke instrumenten ingevoerd worden en welke afdeling de werkzaamheden voor zijn rekening neemt, kunnen voor finale besluitvorming de financiële en personele consequenties hiervan meegenomen worden.

9. Tot slot

Dit document is een aantal maal besproken in de werkgroep bestuurlijke vernieuwing. Het voorstel voor het verdere proces is dit (uitvoerings)plan aan te bieden aan het college met het verzoek dit te verwerken in het overkoepelende gemeentelijk communicatiebeleid waarin tevens de aanbevelingen die gedaan worden in het rekenkameronderzoek (nog te ontvangen 25-10-2016) verwerkt kunnen worden.

Websites:

<http://gemeenteraadvandetoekomst.nl>

<http://www.g1000.org>

Literatuur etc:

Op de tast; je vraagt een lantaarnpaal en je krijgt een integraal veiligheidsbeleid' (2001) div. auteurs.

De levende werkzaamheid, politieke betrokkenheid bij het lokaal bestuur (academisch proefschrift 2001) Peter Castenmiller.

Waarom gemeenten niet naar burgers luisteren, in zeven stappen naar betere participatie (2015) Rob Janssen en Paulus Blom.

Doe-democratie tips voor raadsleden, wethouders, ambtenaren en burgers (2015) Prodemos.

Communicatiebeleidsplan 2013-2017 'traditioneel vernieuwend' Gemeente Steenbergen (2013).

Communicatiebeleidsplan 2013-2017 'traditioneel vernieuwend' (appendix) Gemeente Steenbergen (2013).

Kaders voor communicatie van de gemeente Steenbergen.

Persprotocol gemeente Steenbergen.

Sociale media richtlijnen gemeente Steenbergen.

Wilt u de cursus 'raadsoriëntatie' volgen? Griffie van Roosendaal.